

ЎЗБЕКИСТОН—ТУРКИЯ: МАОРИФ БЎЙИЧА ҲАМКОРЛИКНИНГ ИЛК ҲУЖЖАТЛАРИ

Суратда: ўзаро ҳамкорлик ҳужжатларини имзолаш пайти.

«Бизнинг бош мақсадимиз Ўзбекистон билан, ўзбек халқи билан яқин бўлишдир. Ўзбек ва турк халқлари азалдан қандош, жондош, тили яқин, дили яқин, урф-одатлари ўхшаш, дини бир. Бу яқинликка ҳар икки томон маорифчилари ўртасида ҳам ҳамкорлик тамал тошини қўйиш учун делегациямиз мустақил республикамизга ташриф буюрди». Туркия республикаси Миллий маориф вазирлиги делегациясининг аъзоси Нуреттин Озтурк айтган бу сўзлар туркиялик меҳмонларнинг қисқа муддатли Ўзбекистонда бўлишида, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларида олиб борилган ошқора, самийи, ҳар икки томонга маънафатли масалалар юзасида музокара-ларда, Тошкентдаги мактаблар ва ўқув юртлиридаги учрашувларда, шунингдек Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасидаги суҳбатларда яқин қол намоян бўлди.

дасурлар намуналарини ал-машлаб туриш, тажриба ўрганиш, шунингдек саёҳат-танишув мақсадида маорифчилар, ўқитувчилар, ўқувчилар гуруҳларини бир-бирга юбориш, ёшлардан кадрлар тайёрлашда кўмаклашиш каби ишларни ўз ичига олади. Ана шу мақсадда ҳар икки мамлакат маорифчиларидан иборат мунтазам иш олиб борувчи, масалаларни ҳал этишни мувофиқлаштирувчи комиссия тузилади. Бу борада ҳар икки томон келишиб олди.

Шу кунги Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ҳам амалий ҳамкорлик ҳужжатларини имзолаш маросими бўлиб ўтди. Битим-ҳужжатларни Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг ўринбосари Э. И. Фозилов ва Туркия миллий маориф вазирининг ёрдамчи-қотиби ўринбосари Кенан Колукиса имзоладилар.

аҳамиятга эга бўлган зўр манбадир. Бошқа жиҳатдан бу Ўзбекистон ва Туркия халқлари ўртасида яқин муносабатлар ўрнатилишига ва унинг ҳар икки мамлакат халқининг бахтли келажакига жуда ҳам кераклигига ишонч ҳосил қилади.

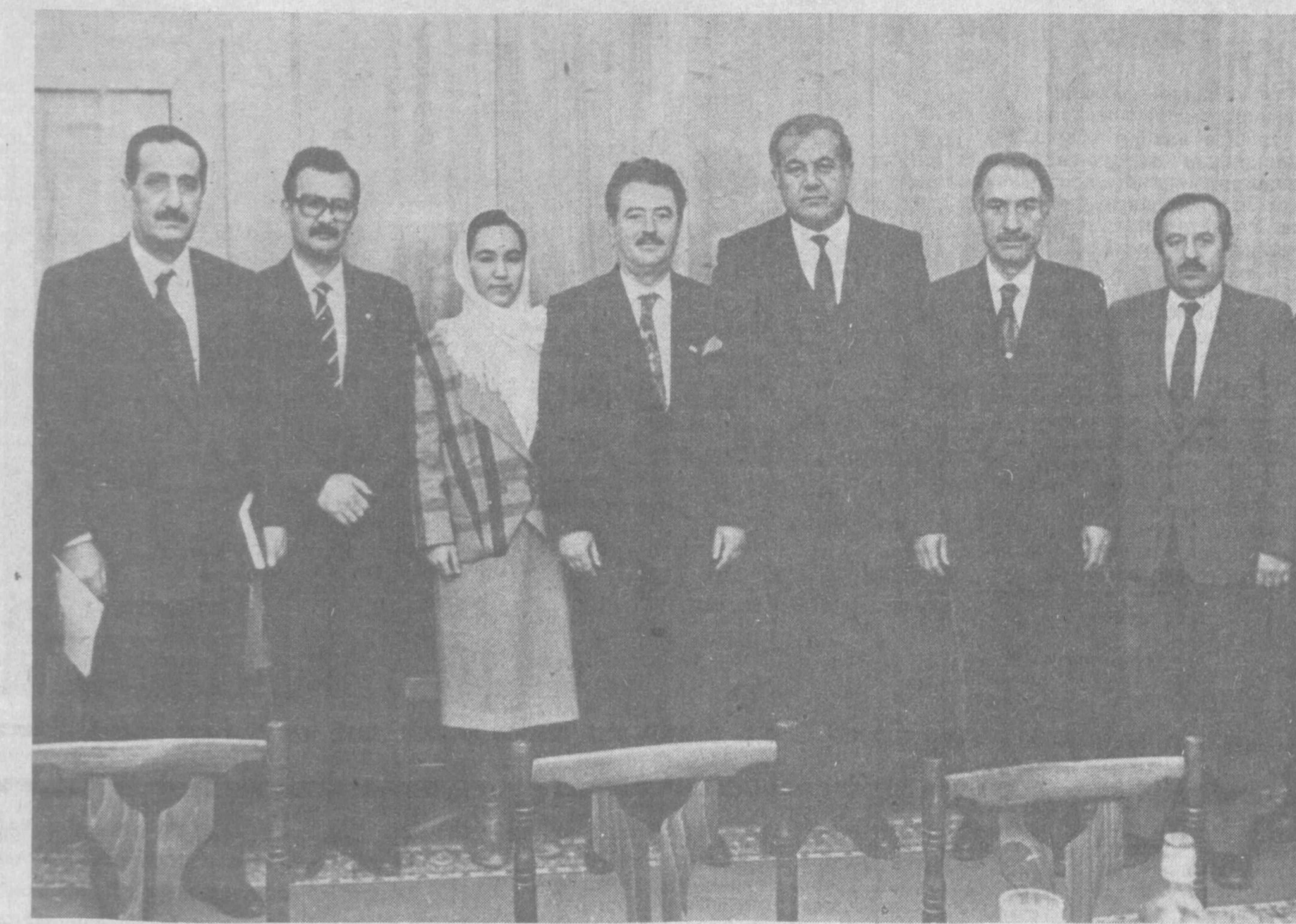
Биз учрашган кишилар делегациямизни самийи кутиб олдилар, улар билан осон тил топилди. Бир кун ичидаёқ бир-бирларимизнинг гап-сўзларимизни бемалол тўпана бошладик. Истаймизки, айрилиқдаги ҳасратларимиз тугасини, дўстона алоқаларимиз мустақим бўлсин. Бизларнинг ўзаро кўчор очиниб кўриши-ларимиз бошқа барча туркий халқларга намуна бўлсин. Бизнинг ҳам Ўзбекистон халқ таълими тизимидаги тажрибалардан ўрганилган томонлар кўп. Шунингдек, Туркияда ҳам Ўзбекистонликлар ўрганиб, қўлайидан тажрибалар бор. Ана шуларга асосланиб, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари билан биз икки томонлама иккита битим имзоладик. Бу ҳужжатлар Ўзбекистон ва Туркия маорифчилари ўртасидаги илк расмий ҳужжатлардир. Ишонч билан айтмаймикин, бу-гунги кунда биз тарихий аҳамиятга молик одим ташла-лямиз.

Ўзбекистоннинг ҳар икки вазирлиги раҳбариятлари бизнинг Миллий маориф ва зиримиз томонидан қабул қилинади. Тез кунларда Туркия миллий маориф вазири Қўсал Тўнтан Ўзбекистонга келади. Ана шу музокара-лардан сўнг маориф ва маданият соҳасидаги алоқаларимиз янада тез суруятлар билан равақ топади, деб ўйлайман.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигида САНЪАТ БАЙРАМИ ТИКЛАНДИ

Ўзбекистон мактаблари ва мактабдан ташқари болалар муассасаларида кейинги йилларда «Санъат байрами» кўрик-танловини ва музика ҳафталикларини ўтказишга қўйилган эди. Тарбиявий ишдаги ана шу кетма-кет ўзгариш-ларнинг натижасида «Санъат байрами» бадий ижодга жалб қилишни тақомиллаштиришга адабиёт ва санъат ҳодимларини ёшларни эстетик тарбиялашга жалб этиш, шу соҳада демократияни ривожлантириш, энг яхши халқ анъаналаридан фойдаланиш мақсадида халқ таълими вазирлиги буйруғи чиқарилди.

Республикамизда мактаб ўқувчиларининг санъат сирларини эгаллаш юзасида мунайин тажрибалар тўпалangan. Кейинги йилларда қидимий халқ қадриятларини тиклаш борасида анча ибратли ишлар қилинганлиги маълум. Наврўз байрами кўнралида фольклор халқ ансамбллари томонидан икки эфирлиқ лав-ларлар, алла ва тўй маросим қўшиқларини ижро этиш бўйича баҳслар қў-қилинганлиги маълум. Болалар кўнрали, драма тўгараклари ташкил этилди.

Суратда: Ўзбекистон ва Туркия делегациялари аъзолари.

*Ўзбек муаллимларини ва калби муҳаб-
бетларини тақдир ederiz*

*Muallim kardeşlerimiz, Özbekistan
ve Türkiye arasındaki münasebetlerin
inikafına büyük hizmet verceklerine
inanıyoruz.*

*Ўзбек ва Туркия муаллимлари, ҳар
иқи талқ арасида кўпроқ олачаклардир.*

*Тез ааманда текрак зўрленик өзере
һийметлерини сонугоруз.*

*Türkiye Cumhuriyeti
Millî Eğitim Bakanlığı adı
Kenan KOLUKISA*

МАТН ТАРЖИМАСИ:
«Ўзбек муаллимларига энг самийи муҳаббатларимизни тақдим этамиз.
Муаллим қардошларимизнинг Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги муносабатларининг равақ топшига катта хизмат қилишларига ишонамиз.
Ўзбек ва турк муаллимлари икки халқ орасидаги кўп-рлик бўлиб хизмат қилади.
Тез орада яна кўришни учун хизматга тайёрмиз.

Тошкент шаҳрида «Санъат байрами» доирасида болалар музика ҳафталиги, болалар китоблари ҳафталиги ўтказилди. Қадалиқни ўтказиш мубайнада ёзувчилар, шорлар, журналистлар, кино ҳодимлари, композиторлар, rassomлар, артистлар

ЖОЙ НОМЛАРИГА БАҒИШЛАБ

Ўзбекистон Фанлар академияси Тилшунослик институтига жой номларига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда давлат тили ҳақидаги Қонуни амалга оши-риш юзасида республика то-понимия билан шуғулланувчи кичик комиссия раиси Н. А. Муҳитдинов, Ўзбекистон Фанлар академияси акаде-миги Ш. Шоабдурахмонов, Ўзбекистон Фанлар акаде-мияси мухбир аъзоси А. П. Хожиев, филология фанлари докторлари Э. А. Бекматов, Б. Вафоев, Э. Умаров, жум-хурият маданият фонди қо-шидаги топонимия кенаш-сининг раиси С. Қороев ва бо-қалар иштирок этдилар.

ЎҚУВЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Боғишмол районидagi мактабларнинг ўқувчилари ана бир қўлайликка эга бў-дилар. Бу ердagi «Зараф-шон» ресторани қошида мактаблар учун хизмат кў-рсатувчи махсус комбинат иш бошлади.

КИЙИМ-КЕЧАК ТИКИШМОҚДА

Қашқадарё вилоятининг Ўзвор район матлубот уюш-масида болалар трикотаж бу-юмларини ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этилди. Корхонага Япониянинг тўқув ускунаси ўрнатилди. Ана шу ускуна ёрдамида устини ки-йимлар, жемперлар, пайпоқ-лар чиқариламоқда.

Ҳозирги кунда рақамларга қўз-тиксак, куйидаги манзаранинг гувоҳи бўла-миз. Юқори синф ўқувчиларининг 9 фо-изига фанларни қизиқиш билан ўр-надиладар, 2 фони келажакда касб эгаси бўлиш учун кўп ўқиш шарт эмас деб ўйлайдилар, 15 фони синф мактаб-да вақтларини беҳуда ўтказганликларига ишончлари қомил, 18 фони эса фан-лардан мутлақо ўзлаштирмайдилар.

Етилган муаммолар ҳақида мактублар

ЛИЦЕЙ ЙЎЛЛАНМА БЕРАДИ

Иқтидорли, янгича педагогик тафак-кур эгаси бўладиган ўқитувчилар тайёр-лашнинг жамиятимиза учун қанчалик зару-рлиги «Ўзбекистонда умумий ўрта таълим концепцияси»да алоҳида таъкидланган. Бу ҳужжат мак-табларимизга теароқ жорий қилинса, ай-ни муддао бўлади. Чунки унда ўрта таълимнинг учинчи босқичида (9—11-синфлар) ўқувчиларнинг бўлажак кас-блари ҳисобга олган ҳолда улар қи-зиққан фанларни чуқур ўргатишлиши кўзда тутилганки, бу бўлажак мутахас-сислар тайёрлаш сифатида кескин ижо-бий таъсир қилиши шубҳасиздир.

тайёрлов курслари ёки педагогик синф-лар вазифаларини ҳам бақаради. Ли-цейни битирган ўқувчилар ўз ихтиё-рларига кўра танлаган ихтисослари бўйича бошқа илмгоҳларга ҳам имтиҳонсиз — танлов асосида қабул қилинади. Ўқув-чилик меҳнат тарбиясига оид ишлар илмгоҳ қошидаги устахоналарда ва пу-лти шартномалар асосида ишлаб чиқ-ариш корхоналарида амалга оширилади. Агар ихтисосий синфлар иқтисодий, физика-математика, кимё-биология тур-кумлари бўйича ташкил қилинса, улар-га 50-60 ўқувчи қабул қилинса, бу илм-гоҳнинг бир йилда 2,5 ўқув гуруҳи учун сарфлайдиган маблағига тўғри келади. Таълим тарбия жараёнида ўқув гуру-ҳларида сарфланган харажатларнинг бир қисми ота-оналар билан тузилди-ган шартнома ҳисобидан қопланади.

А. КҮЧИБОЕВ,
С. Айиний номидagi СамДПИ доценти.

Манфаатдорлик одамларни ҳаракатга келтиради, дега тушунча бор халқимизда. Бу гап бежиз айтилмаган.

Биз Наманган вилояти Чуст шаҳрида бўлиб, шаҳар халқ таълими бўлимининг мудири Омонжон Абдурахимов билан ана шу каби масалалар хусусида суҳбатлашдик.

Омон ака, аввал шаҳар халқ таълими бўлими иختиридаги аҳвол ҳақида гаплашсак.

Ҳозир шаҳар халқ таълими бўлими иختирида 12 та мактаб, 13 та боғча бор. Ҳукумат маъмуриятида 10,5 минг бола тахсил олаётган бўлиб, аҳолининг 65 фоиз мактабларда ўқиш икки сменада олиб борилди.

Мактаблар аслида тўлиқ бир сменага кўчирилган керак. Шаҳарда ўқув биноларининг етишмаслиги туғайди. Ўқитувчилар икки сменада олиб борилиши. Бундай кўрсаткич халқ таълимидаги умумий аҳоли орқага тортади.

Китоб-дафтар масаласида қийинчилик бўлмаптими? Қийинчилик бор. Китоблар учун вақтида буюрма бериб, бордини амаллаб турибмиз. Эскирган дарслардан муаммосини эса вақт ҳал қилади.

Аммо улардан нечтаси бу йилги қурилиш режасига кириши, ҳозирча номатлум. Сабаби — маблағ йўқ. Яна қандай муаммолар сизларни ташвишга соляпти? Биласизми, бу саволингиз «Тила тилагингни» деган гапга ўхшаб кетади.

— Сизнингча, бу муаммони қандай ҳал қилиш мумкин? Назаримда, давлатдан қўшимча пул ажратиб, ўқувчи учун дафтарни бепул қилиш лозим.

— Фанларни ўқитишда ўқитувчилар қийналишмаптими? Тарих фанини ўқитишда қийинчиликлар кўзга ташланади.

— «Одобнома» дарсларини ўқишда қандай қиёқасини кўраёмиз? — Ҳозирги шароитда уни инкор этиш нотўғри бўлур эди.

Илгари собиқ СССР Халқ таълими давлат қўмитаси томонидан бир хат тарқатилган. Бунинг учун шаҳримиздаги барча маорифчилар номидан Президентимиз И. А. Каримовга, шу йўлда ҳаракат қилган барча кишиларга, хусусан, фикрларимизни баён этган матбуотга ҳам раҳмат. Мана энди орузларимиз ушаладиган бўлди.

Омон ака, илҳом, ўқитувчиларнинг манфаатдорлиги, маош масаласида ҳам тўхталиб ўтсангиз. Агар бир мамлакатнинг энг моқчи бўлсангиз, унга миллий отманг, балки халқ таълимини издан чиқаринг, у ўз-ўзидан тўзиб кетади.

Агар биз жамиятни ривожлантирмоқчи бўлсак, бу ишни халқ таълимига эътиборни қўймоқчи бўламиз. Агар биз жамиятни ривожлантирмоқчи бўлсак, бу ишни халқ таълимига эътиборни қўймоқчи бўламиз.

— Энди норозиликлар умуман тугатилади, деб ўйлайсизми? — Ҳозир одамларда пул бор, аммо савдо дўконларида истаган нарсанинг топмайсан.

— Сухбатингиз учун раҳмат! Суҳбатдош А. ХАИДАРОВ.

Халқ мероси-хазина МОЗИЙ ЭШИГИ КАЛИТИ

Эски ўзбек ёзуви тарихининг акс эттирувчи кўзга аниқлиги бугунги кунда сезилмоқда. Бу ёзувда битилган барча тарихий манабалар, аввало, Ўрта Осиёда табиий фанлар, табобат, фаланиёт, риёсий ва бошқа муҳим соҳа илмлари тарихан ўлкаимизда шаклланиши хусусида тасаввур ҳосил қилади.

Шунинг учун олий таълим тизимларида қайси фан мутахассиси бўлиб етишишдан қатъи назар, қадимдан ота-боболаримиз қўллаб келган эски ўзбек ёзувини ўрганиб, тарихий, босма ва қўлёзма манабаларини арқин ўқий олишларининг аҳамияти каттадир.

Ўғри, ҳар бир халқнинг ўз алифбоси бўлиши керак. Бу ҳақида ўз даврида буюк тилшунос Махмуд Қошғарий, мутафаккир Алишер Навоий, адабиётимизнинг кўзга кўринган намоянчаси Заҳриддин Муҳаммад Бобур каби алломалар кенг мушоҳада юритиб кўрдилар.

Араб ёзуви ҳар томонлама мукаммал, пухта ишланган, илмий асосланган алифбодир. Чунки бу ёзувда тилингиз озаки талаффуз мейёри айнан ифодалий олдиниш таъминланган.

Ушлас, араб ёзувидаги барча битиклар ёндирилди, йўқ қилинди. Аста-секин ҳур фикрли зинданиларимиз ислом дини тарғиботи сифатида қатагон қилинди.

Қанузгача тилшунос олимлар рус графикаси асосидаги «Ўзбек алифбоси»ни тилимиз талаффуз мейёрига мослаштиролмади оворадирлар.

Муаллимнинг ёзган мактублари асосида қуйдагича қулдосга келди. Сизлар айтмоқчи: «Ўрта Осиёда совет ҳокимияти ўрнатилгандан ҳозирги кунгача фойдаланиб келинган республикамизда яшайтган миллият ва эллатар учун умумий бўлиб қолган ҳозирги илҳом этилган, шу алифбо ва тилимиз асосида ривожланган фан ва маданиятнинг ютуқларини тўлиқ санлаб қилиш тарафдоримиз!»

Ҳозирда нарқ таълимининг янги ҳолатлари асосида тарихийликка асосланган, миллий ўқув аъёнларига қайтиш, барча соҳалар тарихига жиддий эътибор берилди, эски манабаларни ўзлаштириб, таълимда муҳим усуллари жорий этиш зарурдир.

Халқимиз, хусусан ҳозирги авлод учун «қоронғу» бўлган ўз тарихи, маданиятимиз ва адабиётимизга ўткирлик ва ишончлик кўзлар билан қарашларини, тўғри тасаввур ҳосил қилишларини истайдилар.

3. ҲАМИДОВ, Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти эски ўзбек ёзуви кафедраси доценти.

4. СЎЛТОНОВА, Жумҳурият ўқув-методика маркази эски ўзбек ёзуви мутахассиси.

ИНСОН ВА ЖАМИЯТ Марксизм асосчиларнинг фикрича, коммунизм эрта-кечми инсоният эриша оладиган олий тараққиёт босқичи бўлади. Дунёнинг ҳамма жойларида эркин ва оғли меҳнатчиларнинг ҳам-жамияти қарор топади, тўла иқтимоий тенглик ўрнатилади, «иқтимоий бойликнинг барча манабалари азим даражада оқиб турадиган, ҳар бир кишининг шахсий ҳар томонлама уйғун камол топадиган шароит вужудга келади. «Ҳар кимдан қобилиятга яраша, ҳар кимга эҳтиёжга яраша» деган энг адолатли қоида амалга ошади.

Қува ноҳиясидаги 40-билим даргоҳи вилоятнинг таянч мактабларидан бири ҳисобланади. Кейинги йилларда илм масканида таълим-тарбияни юқори поғонага кўтариш бобида талайгина ишлар амалга оширилди. Жамога анча йиллардан бери таърибли педагог Матлуба опа Омонова раҳбарлик қилади. Ўтган давр мобайнида муаллимлар ўз ишига ижодий ёндашадиган бўлди, жамога янада жиқлашди.

Хар қандай маърифат ўзига хос иқтимоий-ишлаб чиқариш технологияси билангина эмас, шу билан бирга кўп жиҳатдан ўзига хос бўлган маданият билан ҳам характерланади. Муайян фалсафа, иқтимоий жиҳатдан аҳамиятли қадриятлар, дунёнинг умумлашма тисоли, халқнинг руҳига асос бўлган ўз турмуш қоида, ўзига муносабатин белгилайдиган халқ ахлоқи, эътиқоди шу маданиятнинг ўзига хос хусусиятларидир.

Турсумованинг амалий ва назарий машғулотларни уйғунликда олиб боришини билдирилган таълиқларда ҳам уларга хайрихоҳлик билан қарайди. Айниқса, у жамога меҳнати сингган ўқитувчиларни қадрлайди. Мактаб илмий бўлим мудири С. Холмирозев ва Ўзбекистон халқ маорифи аълочилиси риёзиёт фани ўқитувчиси К. Низомваларнинг меҳнатлари таълимга лойиқлигини ҳар доним таъкидлайди. Зеро, инсон меҳнатига бўлган бундай эътибордан ҳар бир кишининг руҳини келтириши М. Омонова раҳбарлик фаолиятида кўп бор сингаган. Умуман олганда, опа таълим-тарбия соҳасида муҳим саноатни — ўз услубини қўллаб илм масканида катта эътибор қозонаётган.

Унинг воситалари ва мақсадлари жуда секинлик билан ўзгарган. Уйғониш даврида гурираб ривожлана бошлаган Европа маърифати маърифатнинг алоҳида тоифаси бўлиб қолди. У бошқача қадриятларга асосланди. Илм-фанининг аҳамияти, тараққиётга, тарқиб топган фаолият шакллари ўзгаришига доимий интилиш шу қадриятлар жумласига кирди. Инсоннинг табиатини, унинг иқтимоий турмушдаги ролини тушуниш ҳам бошқача бўлган. Бу тушунча христиан динининг ахлоқ тўғрисидаги ва худол тимсолида ва унга ўхшатиб яратилган ва шу сабабли турмушнинг моҳиятини англайдиган инсон ақл-заковатига муносабат ҳақидаги таълимотиға асосланган.

Шу билан бирга жуда қиёмига етказилган мана шундай ёндашув халқларнинг ривождаги умумий хусусиятларни, тарих жараёнда тақдорланувчи белгиларни мутлақо инкор этишга олиб бориши мумкин. Чунки, рус тарихчиси Н. Я. Данилевский жаҳон тарихи йўқ, балки шахсий бекик тусдаги муайян маърифатлар тарихигина бор, деб ёзган эди. Бу назария давр ва макон жиҳатидан жаҳон тарихини бир-бирдан ажратилган маҳали бирдикларга бўлади. Бизнинг асрийда охирида, турли мамлакатлар ва халқларнинг ўзаро алоқаси ва

сураатли ЛАВҲА

А. ЧАПЛИГИНА суратлари.

(Давоми бор).

Санъат—инсонни тарбиялайди

«НАВРУЗ АРАФАСИДА»

Аброр Ҳидоятво номи театрд вилотларо театрлар фестивали очилди...

Бу йил Наврўз кунлари Тошкентда Урта Осий ва Қозғистон республикалари театрларнинг навбатдаги фестивали бўлиши кўзда тутилган...

Хозир ўтаётган фестивалнинг асосий мақсади сара театр асарларидан иккитасини танлаш ва «Наврўз-92» танталига тақдим этишдир...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

«Наврўз» кўрсатилишида мушбиримиз Шарофат Исқандар қизи Ўзбекистон театр жаҳмининг раиси Бернора Қориева билан сўхбатлади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

МУЛОҲАЗА ЧАШМА КЎЗИ ОЧИЛСА...

ажратилиши керак. Биз ўқитувчи ва ўқувчилар бу давр адабиётини яхши билмаймиш...

Урта мактаб адабиёти дарслиги ва хрестоматияси тўлиқ ўзгартирилиши керак...

САВИЯМИЗ ЮКСАК БЎЛСИН

бир-икки фикрларим бор. Кейинги икки-уч йил ичиде рўзнома ва ойналарнинг фаолияти анча дадиллашди...

шадди. Лекин бир-икки та муаллимнинг дунёқараши «кенгайиб» кетгани билан бутун бошли мактаб жамоасини қайта тарбиялаш бўлмайдми...

Муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

АКС САДО ТАЪЛИМДАГИ ИККИ СИР

Бобонор ҲАСУЛОВ, Самарқанд вилояти Пахтачи ноҳиясидаги 30-мактаб ўқитувчиси: «Маърифат» рўзномаси кейинги пайтларда ўзининг дадил чиқишлари, муаммо ва мулоҳазали мақолалари билан ўқитувчилар, жамоатчилик қабилдан кенг ўрин олмади...

Тўртинчи айтиш керак, мақола муаллифлари М. Муродова ва А. Қаҳридовлар ҳозирги иқтисодий таълимнинг бошимиздан кечираётган бир даврда мактаблардаги оғир шароит, муаллимлар ўртасидаги ўзаро сансалорликлар ҳусусида фикр юритиб, илм даргоҳларидаги таълим-тарбияга онд бўлган қўшлад муаммоларни очиб беришган...

Дарҳақиқат, ўқитувчи механизмнинг натижаси унинг қўлида таълим олаётган ўқувчиларнинг қанчалик билимини ёки билимийликдаги намоён бўлади...

Энди яна бир томони: мактаб муаммоларининг кейинги пайтда кескин кўзга ташланадиган ўқитувчиларнинг иқтисодий ночорлиги бош мезон бўлаётган эди...

Таълимдаги икки сир мақолада педагог сифатида мен иккидй ўйлантириб қўйдим...

Марҳамат шаҳридаги кашпофлар уйда эски ўзбек алифбосини, ёзув машинаси билан ишлашни ўргатаётган тўғрақлар доний равизида фаолият кўрсатишти.

Ҳақиқатан, ҳам шундайми? Балки, ҳозирги шароитда инсон шахсининг барча имкониятларидан фойдаланиш унчалик мумкин эмасдир? Биз кўп ҳолларда илмий-техника инқилоб инсон ролийн сезиларли даражада пасайтиради деган фикрга дуч келамиз...

Ҳаётий тажрибамиз, фан ва техниканинг ривожланиши тўғрисидаги оғинимиз ва билимимиз бундай нукта назарини тасдиқлайдигандек кўринади...

Бирок бундай ҳулоса хатодан холи эмас. Инсонийат жамияти ривожланишининг барча боқичларида — одамларнинг ишлаб чиқариш фаолияти бошланган кўна даврлардан бошлаб фан ва техника улкан галабаларга эришганлар...

Талаб тобора кучайиб бораётганини ҳам аналгамоқда. «Табиат — инсон», «жамият — инсон» муносабатлари моҳияти ва асосий белгилари инсоннинг имкониятларидан, унинг яратувчилик қобилиятидан нечоғлиқ ихкоркорлик, самарали фойдаланилиши билан белгиланади...

«Инсон ва жамият» фани муаллимлари учун ИЖТМОЙ МУНОСАБАТЛАР ТИЗИМИДА ИНСОН РОЛИ ОША БОРАДИ

қўллашни тасаввур қилиш мумкин эмас. Энг такомиллашган техника — ЭХМ, шахсий компьютерлар, роботлар, энг янги технология инсоннинг онгли, максатга қаратилган меҳнати самараси, ақлий фаолияти, роли ўсиб бораётганининг белгисидир...

САЁХАТ ВА САБОҚ

Вир неча йилдирки, бошланғич синфларга дарс ўтиб келаман. Ўқитиб кўришда «Олтин куз», «Кумуш қиш», «Зуғраб баҳор», «Гўзал ёз» каби мавзуларни ўтишдан олдин, албатта, табиат қўйнига ўқувчилар билан саёхат қилсамиз...

Саёхатлар ўқувчиларни ва таништарлик, ўз ўлкасига муҳаббат, табиатга меҳр уйғотиш руҳида тарбиялашда ҳам катта аҳамият касб этади...

Техникага, ҳомашё ва молиявий ресурсларга масъулият, тежамкорлик билан муносабат бўлиш, махсулот ишлаб чиқаришга натажаларни қаражатларни камайтириш ва унинг сифатини ошириш инсоннинг самарали меҳнати, мураккабланган вазиёларини бажаришга руҳий, илмий ва маънавий тайёрланганлик даражасига боғлиқ...

Жамият сиёсий тизимининг ривожланиши, давлат бошқарувиининг халқчиллаштирилиши, халқ ҳоқимиятининг турли шакл ва услубларининг жорий этилиши, фуқароларнинг ҳақини ҳўқуқ ва эркинликларининг таъминлини, уларнинг социал-хўжуқий муҳофазаланганлиги инсон ролийн ошганлиги билан боғлиқ...

Жамият инсон учун, унинг тобора ўсиб бораётган ҳўқинларини яна ҳам тўлароқ қондириш учун мавжуддир. Бу ижтимоий сиёсатни фаоллаштириш, аҳоли турмуш даражасини ошириш билан боғлиқ масалалар комплексини узвий ҳал этишнинг, халқ таълимни, соғлиқни сақлаш, социал таъминотида, турароқ қилинишида сифат ўзгартирилиши амалга оширилиши кўзда тулади...

Юқоридагилардан келиб чиқиб, шундай ҳулоса чиқарамиз: инсон ижтимоий муносабатларида асосий шахсдир, жамиятнинг табиий, моддий, иқтисодий ва маънавий имкониятларидан фойдаланиш натижалари, биринчи навбатда, унинг тобора ўсиб бораётган ролийн ҳисобга олиш ва таъминлашга боғлиқ.

ОДОВНОМА
ИСРОФ ГУНОҲИДАН АСРАСИН

Оппоқ холам бир жининга шундай дегани ҳамон эсимда: «Қоғозга ёмон нарсани ўрамайди, ифлосни армайди, қозони ахлат ичига ташламайди. Ювилмаган кўл билан қозони ушламайди, ёмон бўлади».

фазлини эслатиб қўймоқда. Сув ҳар қадамда учрайдиган оддий незмат — ҳаёт майбани. Усия ҳаётни тасаввур қилиб бўлмайди. Биз эса бу незматнинг қадрини билмаймиз, шукрини қилмаймиз. Оятда зир қилинганидек, Аллоҳ сузни ерга синдириб юборса, нима бўлади? Ҳамма нарса ҳалок бўлади.

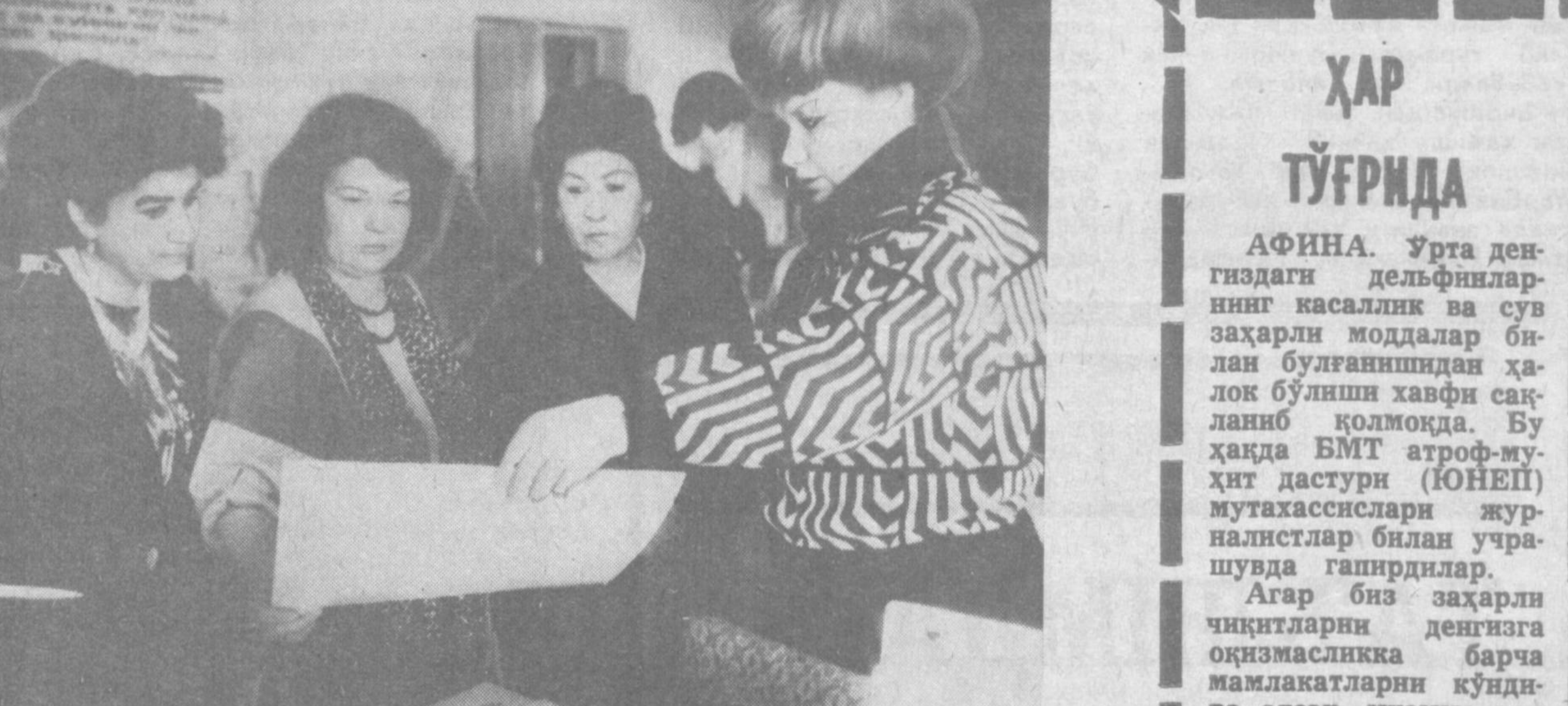
Кутмақимиз!
Хурматли Абдукабир Нурбобоев!
Сизни кўп йиллардан буюн қамтарин инсон, семимли оила бошлиғи, устоз ҳамда ҳамкасб сифатида яхши биламиз.

Жумҳуриятимизда давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилингандан кейин рус тилида сўзлашувчи халқлар орасида ўзбек тили ўрганишга қизиқиш кучайган экан.

Дарслик 90 параграфдан иборат бўлиб, унга тилимизнинг фонетика ва орфоэпия, морфология ва синтаксисга оид 143 та содда-лаштилган қоида киритилган. Китобдаги 378 та маънидаги ҳар бири маълум бир маънони қўлағиб турган. 39 та машқаб талабалар сўзларидан тушириб қолдирилган унли ва ундос товушлар, турли сўз ясовчи ва сўз ўзгартрувчи қўшимчаларни топиб, ўрнига қўйиб, сўзларни бўғинларга бўлиб таллафуз қилиш ёки кўчириб ёзиш талаб этилган.

халқ мақоллари киритилган. Бу — муаллифларнинг ютуғи. Бироқ мақолларнинг кўллари икки мартадан, айримлари ҳатто тўрт марта таъага («Бугунги ишчи эртага қўйма») такрор этилган.

Муаллифлар таъёрлаган нусхада турли жузъий хатолар ҳам ўтиб кетган. Дарслик фонетика ва орфоэпия, морфология ва синтаксис бўлимларидан иборатдир. Мундарижада эса фақат синтаксис акратиб кўрсатилган, холос. Китобдаги 90-параграфдан 45 тасини мундарижада кўрсатилган саҳифалардан топиш қийин.

Уқувчи билимини бойтадиган омишлардан бири тарқатма кўрғазма қуролалири. Ана шу семақсул маънадан унли фойдаланиб келаятган илгор ўқитувчилар талайгина. Уларнинг таъриблигини оманилаштириш мақсадида С. Раҳимов ноҳисси халқ таълими раҳбарияти томонидан барча фан методистлари, болалар боғачи тарбиячилари, бошланғич таълим ва юқори синф ўқитувчилари орасида энг яхши кўрғазма ва тарқатма учун курик-танлов эълон қилинди.

НАВРҲЗ НЕМАТЛАРИ
КҮКАТ-ҚОҚОЧ
Маълумки, танада тўллаган барча витаминлар қилган бориб аста-секин камаяди.

Умуман, кўнат-қоқоч тарқалган ва аралаштирилган заҳирани одам организмга зарур бўлган витаминлар кўп. Уни метёрида истеъмол қилган киши соғлом, бақувват бўлади.

ҚОҲИРА. Қувайт аҳолиси йилнинг шу даврида ўзлари учун нихонда танқис ҳисобланган усимлик — сахарда етишадиган қўзиқориларни қилиқўлга теғмай сотиб олишга қизиқибди.

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЕТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
КАФЕДРАЛАР БҲИИЧА
профессор-ўқитувчиларнинг бўш турган лавозим ўринлариغا
ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
ДОЦЕНТЛАР:
— гарбиявий ишлар методикаси кафедрасига;
— рус тили ва адабиёти ўқитиш кафедрасига;
— рус тилшунослиги кафедрасига;
— 3-ҳозирги замон рус тили кафедрасига;
— олий мактабда ўқитиш методикаси кафедрасига.